

Samalla viivalla norjalaisten kanssa

Jokainen penkkiurheilun ystävä tai Osloon matkustava hiihtoniilo pääsee seuraavan puolentoista viikon aikana todistamaan, että norjalaiset ovat todellista ulkoilmakansaa. Norjalaiset lähtevät ladunvarteen nauttimaan luonnosta, kannustamaan omiaan ja ennen kaikkea pitämään hauskaa. Sama positiivinen fiilis välittyy myös naapurimaan urheilijoiden suorituksista.

Yksi viime vuosien mielenkiintoisimmista lukukokemuksistani urheilukirjallisuuden saralla on ollut Auklandin veljesten Andersin, Jørgenin ja Fredrikin teos "I de lange løp" (Stayer Forlag 2009), joka suorastaan huokuu norjalaista rakkautta hiihtoa kohtaan. Auklandin veljesten saavutukset ovat tuttuja kaikille urheilua seuraaville, eikä norjan kielikään ole lukukokemuksen esteenä, jos ruotsin perusteet ovat hallinnassa.

Laadukkaasti kuvitetun kirjan jokaiselta sivulta välittyy positiivinen hurmoshenki, oltiinpa sitten luonnossa liikkeellä suksilla, kajakilla, maastopyörällä tai juosten. Tietenkin teoksen pääpaino on harjoittelussa ja kilpailemisessa, mutta sen olennaisin sisältö on kuitenkin urheilullinen elämäntapa. Sain vinkin kirjasta lenkkikaveriltani, joka kuvasi sitä osuvasti inspiroivaksi. Sitä se todellakin on!

Pääsin itse ensimmäisen kerran tutustumaan norjalaisten hiihtäjien asennemaailmaan kesällä 1988 Sveitsin Crans Montanassa, jossa Norjan maajoukkue leireili sattumalta samaan aikaan. Norjalaisten suurin miestähti oli siihen aikaan Pål-Gunnar Mikkelsplass, joka herätti huomiota ainoana leiriviikon hiihtäjänä, joka laski muna-asennossa vaarallisen jyrkän ja railoisen rinteeseen kesähiihtoalueena toimineelle jäätikölle. Kuolemaa halveksiva tempu teki vaikutuksen kerta toisensa jälkeen. Kuitenkin hänet vielä tuolloin muistettiin legendaarisesta kaatumisestaan Osloon MM-viestissä 1982.

Nuori Björn Dählie puolestaan herätti koko hotellimme saapuessaan pikkutunneilla illanvietosta. Voin kertoa, että norjalaisten kansanviisujen tulkitsijana Dählie ei ollut samaa luokkaa kuin myöhemmin hiihtäjänä. Erikoisin muisto on kuitenkin norjalaisista naisista, jotka tekivät täysin estoitta tarpeensa ladun viereen. Ei muuta kuin askel ladulta sivuun, housut nilkkoihin ja kyykkyyhin.

Herrasmies ei tietenkään tuijota, mutta aukealla jäätiköllä esimerkiksi Marianne Dahlmon puolikuuta ei terve nuorukainen voinut olla huomaamatta. Jälkikäteen on tullut mieleen, että jotkut sen aikakauden itäblokin hiihtäjättäret olisivat varmaan voineet tehdä saman toimituksen seisaaltaankin.

Vaikka myönnän ihailevani norjalaisia ulkoilmakansana, yhtä ominaisuutta en ole heissä voinut koskaan sietää. Tilasin jo 1980-luvulla Norsk Skisport –lehteä, jossa suomalaisia syytettiin suoraan ja moneen otteeseen veridopingista, vaikka todisteet olivat tuolloin vähissä. Sama kaunaisuus suomalaisia kohtaan on ollut pinnalla norjalaisissa tiedotusvälineissä myöhemminkin, mikä lyö ikävän leiman naapurimaata kohtaan.

En nimittäin jaksa uskoa, että norjalaiset olisivat koskaan olleet suomalaisten kanssa eri viivalla kansainvälisissä arvokisoissa.

Julkaistu Pohjolan Sanomissa 26.2.2011